

**Biblioteka
Główna**

POLITECHNIKA WARSZAWSKA

Przypisy i bibliografia załącznikowa

Cz. 3 Systemy powołań

Materiały są dostępne na licencji [Creative Commons Uznanie autorstwa-Na tych samych warunkach 3.0 Polska](https://creativecommons.org/licenses/by-sa/3.0/pl/).
Pewne prawa zastrzeżone na rzecz Politechniki Warszawskiej oraz autorów poszczególnych treści.

**Politechnika
Warszawska**

Luty 2023

Powiązanie przypisów z tekstem

2

Przypis, zamieszczony w dolnej części strony (przypis dolny) lub za tekstem zasadniczym (przypis końcowy), powiązany jest z tekstem głównym za pomocą odsyłacza.

Można wyróżnić:

- odsyłacz numeryczny w postaci liczby (cyfry arabskie) - w nawiasie kwadratowym, okrągłym lub w indeksie górnym,
- odsyłacz w formie nazwy i daty (tzw. odsyłacz harwardzki) - nazwisko autora lub początek tytułu oraz data publikacji, w nawiasie okrągłym lub kwadratowym

Systemy powołań wg Polskiej Normy PN-ISO 690: 2012

3

- „autor-data” (harwardzki)
- przypisy w jednym ciągu
- system numeryczny

„autor-data” (system harwardzki)

4

Odsyłacz w tekście poprzez podanie nazwiska autora i daty wydania jego pracy

TEKST GŁÓWNY Z POWOŁANIAMI

[...] Skolioza idiopatyczna nie jest tylko miejscową deformacją kręgosłupa, lecz schorzenie to ma charakter ogólnoustrojowy (**Kasperczyk 1984;1988**). Wskazują na to badania dzieci i młodzieży ze skrzywieniem kręgosłupa, u których stwierdza się niejednokrotnie upośledzenie rozwoju fizycznego. Przejawia się to w niedoborze wysokości i masy ciała, a także w zaburzeniach proporcji ciała (**Mitroszewska 1983; Staszewska 1983**). [...] Można więc sądzić, że skolioza idiopatyczna powstaje w wyniku zakłócenia przemian metabolicznych głównie w chrząstkach wzrostowych kręgów oraz więzadłach kręgosłupa (**Milanowska 1998**).

Odsyłacz w systemie harwardzkim zawiera bardzo skróconą informację bibliograficzną (odsyłacz), ujętą w nawiasach okrągłych lub kwadratowych, tj.:

- nazwisko autora, ewentualnie: współautorów, redaktora lub pierwsze słowa tytułu źródła (w przypadku prac zbiorowych bez podanego redaktora),
- rok wydania publikacji,
- ewentualnie numer strony lub numery stron, na które powołuje się autor pracy
- po nazwisku można postawić przecinek lub pozostawić tylko pojedynczy odstęp
- po roku, a przed numerem strony przywoływanego dokumentu można postawić przecinek lub dwukropek

autor-data” (system harwardzki)

5

TEKST GŁÓWNY Z POWOŁANIAMI

[...] Skolioza idiopatyczna nie jest tylko miejscową deformacją kręgosłupa, lecz schorzenie to ma charakter ogólnoustrojowy (Kasperczyk 1984;1988). Wskazują na to badania dzieci i młodzieży ze skrzywieniem kręgosłupa, u których stwierdza się niejednokrotnie upośledzenie rozwoju fizycznego. Przejawia się to w niedoborze wysokości i masy ciała, a także w zaburzeniach proporcji ciała (Mitroszewska 1983; Staszewska 1983). [...] Można więc sądzić, że skolioza idiopatyczna powstaje w wyniku zakłócenia przemian metabolicznych głównie w chrząstkach wzrostowych kręgów oraz więzadłach kręgosłupa (Milanowska 1998).

PRZYPISY/BIBLIOGRAFIA

KASPERCZYK , Tadeusz (1988). Postawa ciała a wybrane cechy morfologiczne i funkcjonalne u dzieci w wieku 8-15 lat. Kraków : AWF

KASPERCZYK, Tadeusz [i in.] (1984) .Importancia de la traccion de la escoliosis idiopaticas para Barcelona.

MILANOWSKA, Kazimiera, Wiktor DEGA (1998). Rehabilitacja medyczna. Warszawa : PZWL.

MITROSZEWSKA, Honorata (1983). Charakterystyka skoliozy idiopatycznej. W: Materiały Sesji skrzywień kręgosłupa". Warszawa : PZWL, s. 67-68.

STASZEWSKA, Henryka (1983). Badania antropometryczne dzieci i młodzieży ze skrzywieniem zapobieganie progresji bocznych skrzywień kręgosłupa", Poznań 1980. Warszawa : PZWL, s. 69-7

Wykaz przypisów=Bibliografia załącznikowa

- na końcu pracy
- układ alfabetyczny wg nazwisk twórców, a następnie wg roku wydania
- pełny opis (pierwszym elementem pojedynczego opisu bibliograficznego powinno być nazwisko i imię (lub inicjał imienia autora), a bezpośrednio po nim należy podać: rok/datę wydania publikacji, a następnie dalsze elementy opisu
- tytuły książek, czasopism i gazet wyróżnia się kursywą)

Ciąg przypisów

6

Przypisy numerowane w kolejności ich wystąpienia w tekście

TEKST GŁÓWNY Z POWOŁANIAMI

[...] Skolioza idiopatyczna nie jest tylko miejscową deformacją kręgosłupa, lecz schorzenie to ma charakter ogólnoustrojowy²⁴. Wskazują na to badania dzieci i młodzieży ze skrzywieniem kręgosłupa, u których stwierdza się niejednokrotnie upośledzenie rozwoju fizycznego. Przejawia się to w niedoborze wysokości i masy ciała, a także w zaburzeniach proporcji ciała²⁵.
[...] Można więc sądzić, że skolioza idiopatyczna powstaje w wyniku zakłócenia przemian metabolicznych głównie w chrząstkach wzrostowych kręgow oraz więzadłach kręgosłupa²⁶.

- numery w tekście (odsylacze cyfrowe) w nawiasach okrągłych, kwadratowych lub indeksie górnym
- numer w tekście może być umieszczony w każdym miejscu zdania;
  - odsylacz postawiony na końcu zdania stawiamy przed kropką kończącą zdanie (bez spacji),
  - wyjątek: cudzysłów, wykrzyknik, pytajnik – odsylacz pojawia się po nich
- wielokrotne powołania odnoszące się do tej samej publikacji zaleca się podawać pod odrębnymi numerami

Ciąg przypisów

TEKST Z POWOŁANIAMI

[...] Skolioza idiopatyczna nie jest tylko miejscową deformacją kręgosłupa, lecz schorzenie to ma charakter ogólnoustrojowy²⁴. Wskazują na to badania dzieci i młodzieży ze skrzywieniem kręgosłupa, u których stwierdza się niejednokrotnie upośledzenie rozwoju fizycznego. Przejawia się to w niedoborze wysokości i masy ciała, a także w zaburzeniach proporcji ciała²⁵. [...] Można więc sądzić, że skolioza idiopatyczna powstaje w wyniku zakłócenia przemian metabolicznych głównie w chrząstkach wzrostowych kręgów oraz więzadłach kręgosłupa²⁶.

...

24. KASPERCZYK, Tadeusz. Postawa ciała a wybrane cechy morfologiczne i funkcjonalne. Warszawa : PZWF, 1988, s.45-49.

25. MITROSZEWSKA, Honorata. Charakterystyka skoliozy idiopatycznej. W: "Materiały z konferencji o wykrzywianiu i zapobieganiu progresji bocznych skrzywień kręgosłupa". Warszawa : PZWF, 1988, s.1-10.

26. MILANOWSKA, Kazimiera, DEGA Wiktor. Rehabilitacja medyczna. Warszawa : PZWF, 1988, s.1-10.

- w przypadku ciągu przypisów norma nie określa miejsca przypisów bibliograficznych, ale zasadniczo w grę wchodzi dwie metody:
  - na dole strony albo
  - na końcu
- przypisy na dole strony powinny być napisane czcionką mniejszą niż tekst główny
- tekst główny należy oddzielić od przypisów linią ciągłą
- numer odsyłacza powinien być powtórzony na dole strony przy odpowiednim przypisie

Ciąg przypisów

Wykaz przypisów

- norma zaleca, aby w przypisie dotyczącym publikacji, na którą powołano się już wcześniej, powtórzyć przypis w pełni albo podać numer wcześniejszego powołania wraz z numerami stron
- jeżeli w przypisach dolnych zastosowano układ imię (inicjał) i nazwisko autora, w Bibliografii należy przestawić na nazwisko i imię

BIBLIOGRAFIA

1. BURCHARD, J.E. How humanists use a library. W: Overhage, C.F.J., Harman, J.R. (eds.). Report on a planning conference and information transfer experiments. Cambridge, Mass: MIT Press, 3 Sept. 1966, s.41-87.

...

29. CRANE, D. Invisible colleges. Chicago: University of Chicago Press, 1972.

30. BURCHARD, przypis 1.

System numeryczny

Odsyłacz w tekście – to numer przypisu z wykazu bibliografii załącznikowej

9

TEKST GŁÓWNY Z POWOŁANIAMI

[...] Skolioza idiopatyczna nie jest tylko miejscową deformacją kręgosłupa, lecz schorzenie to ma charakter ogólnoustrojowy (92; 93). Wskazują na to badania dzieci i młodzieży ze skrzywieniem kręgosłupa, u których stwierdza się niejednokrotnie upośledzenie rozwoju fizycznego. Przejawia się to w niedoborze wysokości i masy ciała, a także w zaburzeniach proporcji ciała (136 s. 67-68; 182 s. 9). [...] Można więc sądzić, że skolioza idiopatyczna powstaje w wyniku zakłócenia przemian metabolicznych głównie w chrząstkach wzrostowych kręgow oraz więzadłach kręgosłupa (135).

PRZYPISY/BIBLIOGRAFIA

92. KASPERCZYK T.: Postawa ciała a wybrane cechy morfologiczne i funkcjonalne u dzieci w wieku 8-15 lat. Kraków : AWF, 1988.

93. KASPERCZYK T. i in.: Importancia de la traccion de la escoliosis idiopaticas para el tratamiento operatorio. XIX Congreso Internacional de la Fisioterapia. Barcelona, 1984.

135. MILANOWSKA K., DEGA W.: Rehabilitacja medyczna. Warszawa : PZWL, 1988.

136. MITROSZEWSKA H.: Charakterystyka skoliozy idiopatycznej. W: Materiały "Wczesne wykrywanie i zapobieganie progresji bocznych skrzywień kręgosłupa". Warszawa : PZWL, 1988.

182. STASZEWSKA H.: Badania antropometryczne dzieci i młodzieży ze skrzywieniem kręgosłupa. Warszawa : PZWL, 1988.

- numery (odsyłacze cyfrowe) podajemy w nawiasach okrągłych, kwadratowych lub indeksie górnym
- jeżeli autor odwołuje się do konkretnych stron cytowanej publikacji to po numerze powołania można podać numery stron
- kolejne powołanie na tę samą publikację otrzymuje ten sam numer co pierwsze

Format przypisów i bibliografii – strona techniczna 10

Przypisy i bibliografię można wstawiać:

- tradycyjnie / ręcznie
- za pomocą Microsoft Office Word (opcja Odwołania)
- za pomocą menadżera bibliografii
  - tworzenie i zarządzanie własną bazą danych - menedżer bibliografii możemy wyobrazić sobie jako bardzo duży katalog, w którym systematycznie zbieramy pozycje bibliograficzne i dodajemy nowe
  - automatyczne przenoszenie opisów publikacji – poprzez ich bezpośredni import z przeglądanych baz danych i ze stron internetowych
  - zautomatyzowane tworzenie przypisów i bibliografii załącznikowej

Programy do tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej

11

- narzędzie do efektywnej organizacji i zarządzania danymi
- Biblioteka Główna PW poleca:
  - Zotero
  - Mendeley
  - EndNote Web

Programy do tworzenia przypisów i bibliografii załącznikowej

12

- materiały instruktażowe można znaleźć w otwartych kursach na Platformie e-learningowej BG:

The screenshot displays the website of the Politechnika Warszawska library. At the top, a dark navigation bar contains links: Start, Aktualności, Zasoby, Kontakt, O nas, Nauka, and Baza Wiedzy PW. Below this, the main header features the university's name and 'Biblioteka Główna'. A prominent banner for Oxford University Press is visible, with a keyboard icon and a text box stating 'Dostęp testowy do baz Oxford University Press aktywny do 31 grudnia 2022 r.'. To the right of the banner are three service boxes: 'Godziny otwarcia' with a clock icon, 'Platforma e-learningowa' with a checkmark icon, and 'Serwisy dziedzinowe' with a head icon. At the bottom, there are buttons for 'Wszystkie zasoby', 'Katalog', 'Zasoby elektroniczne', and 'Biblioteka Cyfrowa PW'. A footer note mentions 'Zintegrowane przeszukiwanie Katalogu Biblioteki, zasobów elektronicznych oraz zbiorów Biblioteki Cyfrowej Politechniki Warszawskiej / Wyszukiwanie zaawansowane'.